

Titel: IX

Citation: "IX", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e330091/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N^o 471.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Dundre og Hje og Læstede (1836) Rede.

(Den østlige Skjæbning af Valgloven. Skjæbning.)

- 12) Udvælgels Hørsag: „Dønsje Amt, Hje Valgfred: Møderet Bellinge ombudret med Værning.“
- 13) Udvælgels Hørsag: „Svendborg Amt: Hæstev og Hjeup udgaae fra den Valgfred, der faaer 12,164 Indvaanere, og staaer til Hje Valgfred, der faaer 12,804 Indvaanere.“ Forslaget under Nr. 8 blev paa den i Regulativet fastsatte Maade underkastet.

Valdan-Müller: Det Forslag til en Forandring af Inddelingen af Valgfredene i Hje, som jeg i Forbindelse med en anden øret Rigsdagsmand har tilladt mig at forelægge Forsamlingen, er gaaet ud fra den Tanke, at Amtsindeelingen altsed ikke vedkommer Valgfredens Inddeling, idet den de Valgfredning fra først til sist forgaar uden Indblanding af Amtmanden og Amtsvaaret. Naar man sætter sig ud over denne Inddeling, saa vil det være muligt at urette Noget til Bedste for Skjødslerne ved at samle flere af dem i Forbindelse med det tiliggende Landdistrikt i en Valgfred, en Fremgangsmaane, som jeg tror i Sværtesethes at være anbefalelig med Hensyn til Høstningen. Men da Comiteen ikke har fundet sig foranlediget til at gaar ind paa dette Forslag, og da jeg har haft tilstrækkelig Aftenning til at overryde mig om, at selv de ørede Medlemmer fra Hje ikke øgte at tilstaae Forslaget, maatte med ganske enkelte Undtagelser, og jeg saaledes ikke kan have noget Haab om at overbringe den øvrige Deel af Forsamlingen om Rigtigheden af denne Inddeling, saa vil jeg for min Deel, for ikke at opholde Forsamlingen ved uvæsentlige Afstemninger, tage Forslaget tilbage. Hvad min Gollage angaaer, saa har han forladt Hje strax efter at han havde underkastet Forslaget, saa at jeg ikke har kunnet conferere med ham herom; men jeg tvivler ikke paa, at dersom han havde forholdet, saaledes som det nu er, saa vilde ogsaa han for sit Betkomment, ligesom jeg, tage det tilbage. Jeg maa imidlertid henstille til den ørede Formand, om han ønsker dette for tilstrækkelig, eller om han paa den Forværende Vegne træer, at Forslaget maa jattes under Afstemning.

Formanden: Naar jeg spørge, om det ogsaa gjælder Forslagene?

Valdan-Müller: Ja!

Formanden: Med Hensyn til den Dyring, som nu er fremfat af den ørede Rigsdagsmand fra Dønsje (Valdan-Müller), kan jeg vel ikke troe, at der Lunde være nogen Betænkelighed ved at lade Forslaget udgaae. Jeg need forevige ikke, om der er Noget, som paa den Forværende Vegne forlanger det sat under Afstemning?

Schiern: Jeg tror dog, at den forværende Rigsdagsmand interesserer sig for dette Forslag.

Øster: Da er det mig netop bekendt, at han slet ikke interesserer sig for det.

Formanden: Da den ene af de ørede Forslagsstillere har fremsat det Forslag, saa behøver det altsaa nu til dem, som efter Regulativets Bestemmelse behøve Underrettelte, og jeg maa saaledes spørge, om nogen af Forsamlingens Medlemmer underkaster Forslagene Nr. 9-12.

Schiern: Ja!

Waltbjørn Christensen: Med Hensyn til det Forslag under Nr. 8, som jeg har opstillet, og som gaaer ud paa, at i Dønsje

Amt Hje Distrikt skal Lunde vælges til Samlingssted (Sæde) for Sønderj, skal jeg tillade mig at bemærke foresiddigen, at det er mig bekendt fra flere Hjeboere, at det vilde være megen Forundring, om Valglovens vedtørende henlægtes til Sønderj, for da Sønderj efter den nuværende Inddeling af Distrikterne er kommen til at ligge saa centret i Hjerpsiden af den Triangel, kan man sige, som Distriktet dannes, og altsaa ligger overordentlig ubequem. Det er vistnok saa, at Lunde ikke ligger fuldt en Mil længere ind i Distriktet, men dette medfører betydeligt, at det kommer langt mere midtvejs for Distriktets Beboere, og den eneste Fordel, som Sønderj har, nemlig den, at der er en Kro, turde for det første i og for sig ikke være af stor Betydning, og for det andet synes det derhos, at der i mindre end en Hjerpsidens Afstand fra Lunde er en Kro. Da det nu efter den hele Valglovs bet være et overordnet Hensyn at gjere det let for Valgterne paa een og samme Dag at kunne vandre til Valgstedet og vandre hjem derfra, og da dette ikke godt vil kunne opnaa, naar Møderet ikke ligger bekvemt for Distriktet, saa har jeg troet at burde gjere nærværende Forslag, som jeg saaledes hermed skal henstille til Forsamlingens Afgjørelse.

H. C. Johansen: Da jeg foreløbig har tilladt mig at underrette Udvælgelsen om det Forslag i at vælge Sønderj til Møderet for Dønsje Amt Hje Distrikt formæst dets afstands Beliggenhed i Distriktet, skal jeg tillade mig at anbefale det af Comiteens Minoritet foreslaaede Forandringsforslag, nemlig at forandre Møderet fra Sønderj til Lunde, som er beliggende centret midt i Distriktet.

Fr. Jespersen: Under de nærværende Omstændigheder, da den ene af Forslagsstillerne har taget Forslaget Nr. 9 tilbage, skal jeg kun tillade mig at bemærke, at jeg i Forning med øtte andre østlige Rigsdagsmænd har gjenmænt Forslaget og fundet, at det ikke forjænter Billigelse; som Crempel skal jeg blot udhæve det Øe Distrikt. Onkøer, som tager Korte i Gaanden og ved, at Hje er et lat beboet Land, vil finde, at et Distrikt, dannet fra Høns til Høns, og som dertil endnu medtager enveel af de østligere liggende Øer, er formet paa en høist ueftelig Maade, og det især, naar det har tilføjet Hensynet til Amtsindeelingen, hvortil dette Forslag ikke har bundet sig.

Schneidt-Juel: Det er en Ubøvelighed, det Hje dreier sig om, men jeg træer dog ikke, at jeg kan lade Forslaget gaae upaatalt, navnlig med Hensyn til det Hje Distrikt af Dønsje Amt. Høstjellen i Hjøntanen mellem Lunde og Sønderj er en liden Løvmil. Den ørede Forslagsstiller meente, at der vilde være for endel af Beboerne i Distriktet vandet Noget ved at Valgstedet forandres. Jeg maa være af en modsat Mening og tillade mig at troe, at jeg er vel saa bekendt i den Hje, som den ørede Løer; i det Tilfælde vilde nemlig Øerne Skumb, Minte, Østløst, Kær-Kær, Sønderj, Kragsholte, Alfsø, Røsthynderød, Ulberud og Kærup saae længere til Lunde end til Sønderj. Foruden disse Bemærkninger maa jeg tillige være af den samme Ten, som den ørede Deputerede for Roen (Østfild), at det er en østelig Ting, at der findes et Østgjæveret paa Valgstedet; det findes i Sønderj, men i Lunde er det, Gud ske Lov, intet.

J. H. Hansen: Udvælgelsen har foreslaaet, at Svendborg Amt Hje Distrikt skal indbefatte hele den Langeland, hvorved Høstjængden i denne Valgfred kommer til at udgjere over 17000 Mennekker, saa at denne Valgfred er den, der efter Udvælgels Forslag vil blive den østeste i Danmark. Jeg har paa Grund deraf fundet mig opfordret til at overveie, hvortil Rødsbøveligheden maae tale